

UTBILDNINGSTYRELSEN

Fristående examina

Påvisa ditt kunnande flexibelt och individuellt i en fristående examen

Information om fristående examina kan du få

- av de läroanstalter som arrangerar examina
- på Arbetskraftsbyråerna
- på läroavtalsbyråerna
- på biblioteken
- av examenskommissionerna
- www.utbildningsstyrelsen.fi
- www.edu.fi.info/laroavtalsutbildning
- www.jagkan.fi
- www.studieinfo.fi
- www.mol.fi/svenska

Innehåll

Information om fristående examina	2
Välj en fristående examen	4
De fristående examina har tre examensnivåer.....	4
Kraven på yrkesskicklighet avgör nivån på kunnandet.....	4
Examenskommissionerna övervakar kvaliteten på de fristående examina....	4
Att avlägga fristående examina.....	5
En fristående examen avläggs genom praktiskt arbete och verksamhet.....	6
Läroanstalter som arrangerar fristående examina	6
Finansieringen av fristående examina.....	6
Examinanden har möjlighet till understöd	6
Examensbetyg	7
Diplom.....	7
Yrkesbevis	7

Välj en fristående examen – Påvisa ditt kunnande flexibelt och individuellt i en fristående examen

Systemet med fristående examina erbjuder speciellt för vuxna ett flexibelt sätt att förnya och upprätthålla sin yrkeskunskap. Du kan välja mellan 52 yrkesinriktade grundexamina och över 300 yrkes- och specialyrkesexamina inom olika branscher. Arbets- och näringslivet deltar aktivt vid planering, genomförande och bedömning av fristående examina. I fristående examina kan du påvisa yrkesskickligheten oberoende av om du skaffat dig dina kunskaper genom arbetserfarenhet eller annan verksamhet. Det viktigaste är att du behärskar yrket.

De fristående examina har tre examensnivåer

- De som avlagt en **grundexamen** har färdighet att börja arbeta med branschens arbetsuppgifter.
- De som avlagt en **yrkesexamen** har den yrkesskicklighet som krävs av fackmän på området.
- De som avlagt en **specialyrkesexamen** behärskar de mest krävande arbetsuppgifterna på området.

Den som avlagt en fristående examen har möjlighet att söka in till bl.a. yrkeshögskola och till universitetet.

Kraven på yrkesskicklighet avgör nivån på kunnandet

Den yrkesskicklighet som krävs i examina definieras i de grunder för fristående examina som Utbildningsstyrelsen ger ut och som fastställts utgående från arbetslivets behov tillsammans med representanter för näringslivet.

Examenskommissionerna övervakar kvaliteten på de fristående examina

Utbildningsstyrelsen tillsätter en examenskommission för varje fristående examen. I examenskommissionen finns representanter för arbetsgivare, arbetstagare, lärare och vid behov självständiga yrkesutövare inom branschen. Examenskommissionerna utvecklar och övervakar examensverksamheten, garanterar att examina håller en jämn kvalitet och utfärdar betyg.

Att avlägga fristående examina

Fristående examina är öppna för alla. För den som vill avlägga en fristående examen ställs inga krav gällande ålder, arbetserfarenhet eller utbildning. De som har en bred och mångsidig yrkeskunskap kan påvisa sin yrkesskicklighet vid ett examenstillfälle utan att delta i förberedande utbildning. Ofta avläggs examen dock i samband med den förberedande utbildningen. Den som vill kan bedöma sitt eget kunnande på adressen www.jagkan.fi.

För varje examinand uppgörs en personligt tillämpad plan för avläggande av examen. I planen konstateras bl.a. till vilka delar, hur, var och när examinand direkt kan delta i fristående examina. Dessutom kommer man överens om till vilka delar och på vilka sätt (under den förberedande utbildningen, i arbetet osv.) examinand vid behov bör skaffa sig den yrkesskicklighet som förutsätts i examensgrunderna för att kunna avlägga en fristående examen.

En fristående examen avläggs genom praktisk verksamhet

I en fristående examen påvisas den yrkesskicklighet som definierats i examensgrunderna genom praktiskt arbete och verksamhet. Yrkesskickligheten bedöms av experter från arbetslivet och utbildningssektorn. Examinanden bedömer också själv sin yrkesskicklighet.

Läroanstalter som arrangerar fristående examina

Examenstillfällena och utbildning som förbereder för examen ordnas huvudsakligen av organisationer som är inriktade på vuxenutbildning. Se närmare www.utbildningsstyrelsen.fi. Examenkommissionerna har ingått avtal med dessa om att ordna fristående examina.

Finansieringen av fristående examina

Frivillig utbildning

- staten, kommunen, studeranden

Arbetskraftpolitisk utbildning

- staten

Läroavtalsutbildning

- staten och arbetsgivarna

Personalutbildning

- arbetsgivarna och staten

Examinanden har möjlighet till olika understöd

Läroanstalterna samt Fpa:s byråer ger information om studiestöd

- www.kela.fi
- www.koulutusrahasto.fi

Examensbetyg

Du får ett examensbetyg när du avlagt alla delar som ingår i examen med godkänt vitsord. Vid behov kan examenskommissionen utfärda ett betyg över en avlagd examensdel. Det examensbetyg som examenskommissionen utfärdar är officiellt.

Diplom

När du fått ett examensbetyg kan du också skaffa dig ett diplom.

Yrkesbevis

Yrkesbeviset används inom alla branscher. I yrkesbeviset ingår

- dina examina
- dina delexamina
- dina anställningar
- din övriga utbildning

Närmare information ges av examensarrangören.

Utbildningsstyrelsen
PB 380
00531 Helsingfors
040 348 7555
www.utbildningsstyrelsen.fi

UTBILDNINGSTYRELSEN

Undervisnings-
och kultur-
ministeriet